

WWF

MINI GUIDE

MARCH

2011

THIS PROJECT IS
CO-FUNDED BY

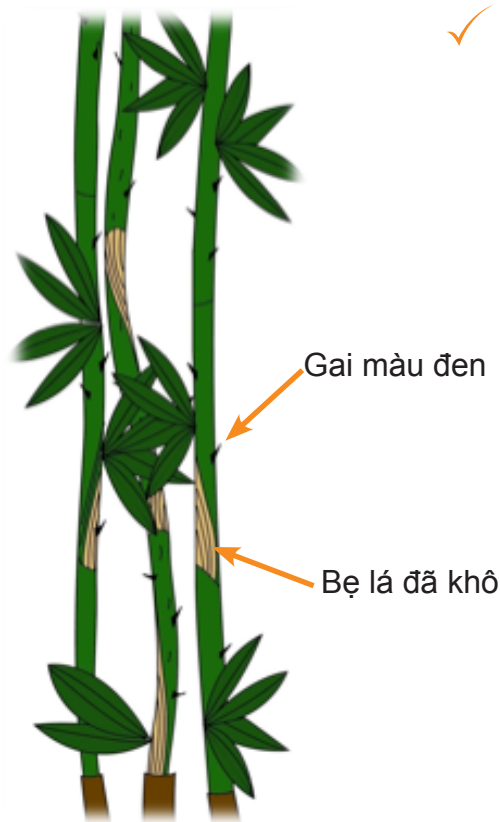

KỸ THUẬT KHAI THÁC MÂY RỪNG

KỸ THUẬT KHAI THÁC MÂY RỪNG

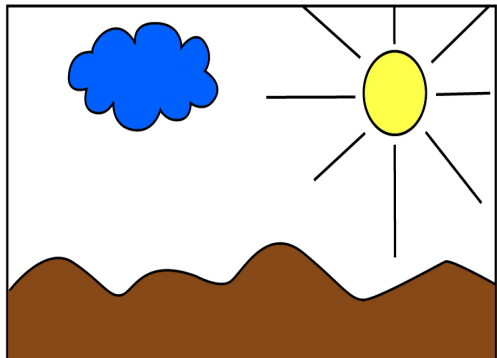
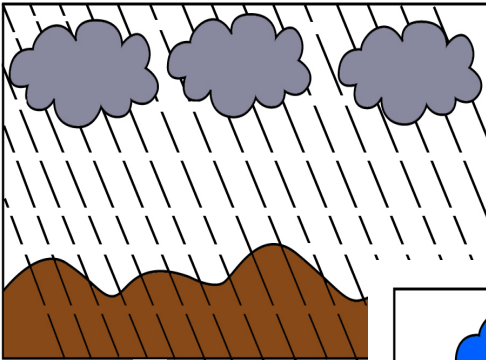
Nhận diện thời điểm có thể khai thác được mây rừng:

- ✓ Gai chuyển sang màu đen, lá khô rụng.
- ✓ Lớp lá bẹ ở gốc khô, rụng gần hết.
- ✓ Thân mây chuyển từ màu vàng nhẹ sang xanh đậm.
- ✓ Cây đã có cả hoa và quả.
- ✓ Cây có độ dài trên 5 mét.

Mùa khai thác tốt nhất:

- ✓ Thu hoạch mây tốt nhất vào mùa khô để dễ hong phơi, tránh ẩm mốc và sự xâm hại của các vi khuẩn.
- ✓ Mùa khô thuận lợi hơn cho việc vận chuyển.
- ✓ Không làm ảnh hưởng nhiều đến quá trình sinh trưởng của mây.

Dụng cụ khai thác:

- ✓ Dụng cụ thích hợp cho khai thác mây là dao quắm, kéo chuyên dụng, các loại móc để kéo.

Móc kéo

Dao quắm

Dao thẳng, găng tay

Kéo chuyên dụng

Kỹ thuật khai thác:

- ✓ **Bước 1:** Xác định trước giống mây sẽ thu hoạch để tránh cắt nhầm vào các giống khác. Khoanh vùng khai thác – khai thác hết vùng này mới chuyển sang vùng khác
- ✓ **Bước 2:** Cắt những cành đã trưởng thành cách đất khoảng 10cm để dành những khoảng trống cho các cây con xung quanh. Trong suốt quá trình thu hoạch, tránh va chạm làm tổn thương đến các cây khác xung quanh. Không được đào vào rễ cây.

Kỹ thuật khai thác:

Bước 3:

- Dỡ cành đã chặt ra bằng cách cầm phần dưới cành đã chặt và kéo ra khỏi bụi (kéo về phía gốc).
- Róc vỏ mây dần từ dưới gốc lên sau đó kéo ra.
- Loại bỏ tay vịn mây trước khi kéo.

Kỹ thuật khai thác:

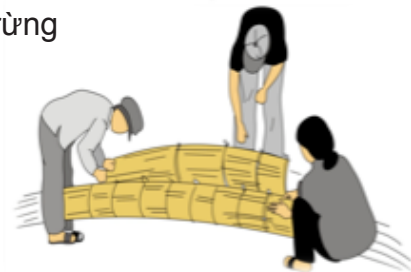
- ✓ **Bước 4:** Phân chia ra thành từng loại có độ dài gần giống nhau, bó thành từng bó hoặc từng cuộn để kéo ra khỏi rừng.

Mang ra khỏi rừng

Bó lại

Đo độ dài

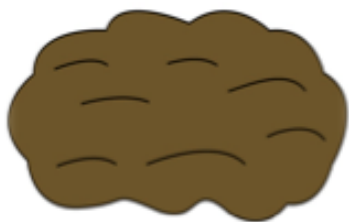
Kỹ thuật khai thác:

- ✓ **Bước 5.1:** Vun chất thải mây vào gốc để làm phân bón, tránh để vung vãi gây nguy cơ cháy rừng.

Kỹ thuật khai thác:

- ✓ **Step 5.2:** Băm nhỏ chất thải từ lá, tay, ngọn mây để làm phân vi sinh bón cho cây trồng.

Phân vi sinh thành phẩm

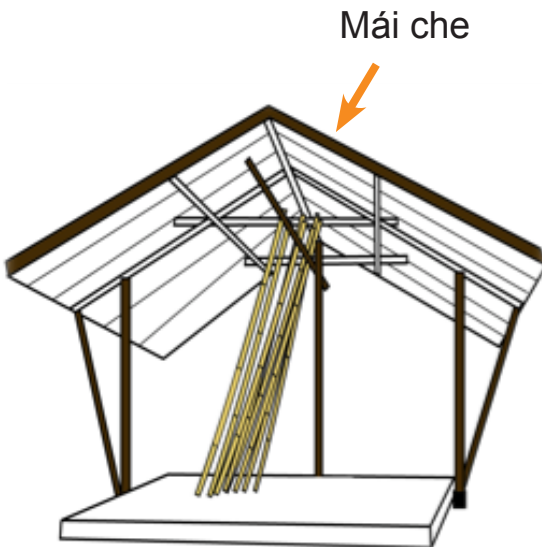
Trộn đều với men vi sinh, phân chuồng, phủ bạt ủ trong 15 ngày đến 01 tháng (Cứ mỗi 10 ngày kiểm tra nếu thiếu nước thì tưới thêm rồi ủ tiếp)

Băm nhỏ lá mây bằng máy hoặc bằng tay .

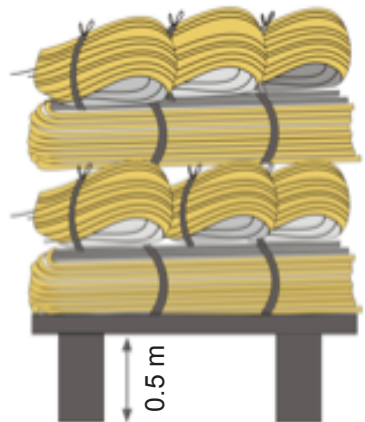
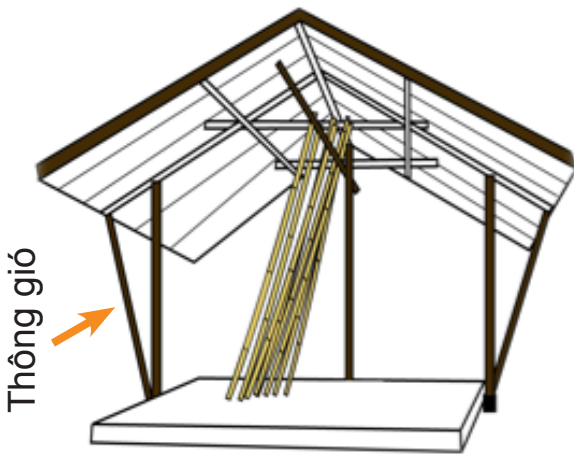
Phơi khô tự nhiên:

- ✓ Phơi dưới ánh nắng mặt trời hoặc chứa và bảo quản dưới mái che, thường hay xếp các cây mây dựng đứng hoặc nằm ngang vào các giá đỡ hoặc dựng chụm đầu các bó mây vào nhau thành hình chóp. Với những bó mây cỡ nhỏ ta có thể vắt bó mây lên trên các xà ngang.

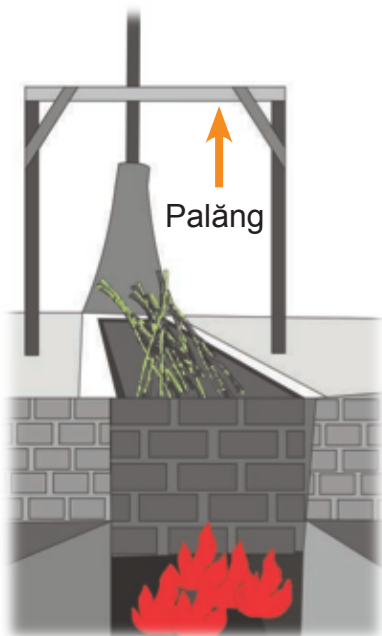
Bảo quản:

- ✓ Thông gió nhà xưởng, kho tốt.
- ✓ Đặt mây đã phân loại lên giá cách đất ít nhất 0.5 m.
- ✓ Kết hợp sấy và bảo quản bằng cách sử dụng bấy năng lượng mặt trời.

Luộc dầu thực vật:

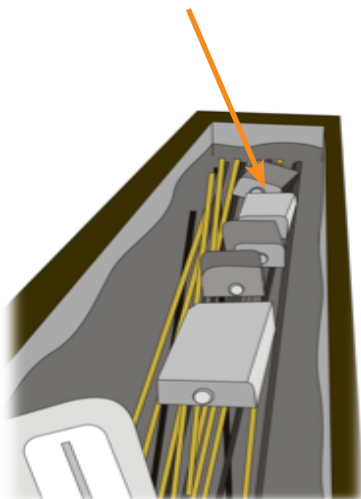
- ✓ Tỷ lệ dung dịch trong nồi luộc:
nước (lít)/ dầu thực vật/ muối/
mây (kg) = 1,5 l/ 170 ml / ¼
lượng muối bão hòa=0,118 kg/
1kg.
- ✓ Mây được bó và thả vào trong
nồi luộc. Gia nhiệt 100 độ C
bằng mây thải dưới đáy, thời
gian 1giờ tùy theo kích cỡ mây
và có ống thoát khói thải bên
trên.
- ✓ Sau luộc dùng Palăng để kéo
mây lên và để treo trên mặt
nồi chừng 5 đến 7 phút cho
dầu chảy hết xuống nồi, sau
đó kéo lên và đưa vào khu
vực quy định.

Tẩy trắng, xám cho mây:

- ✓ Tỷ lệ tẩy tối ưu: 3÷5kg NaOH + 24÷26kg H₂O + 6÷8kg Silica (SiO₂) + 200 lít H₂O.
- ✓ Ngâm ngập hết toàn bộ bó mây vào dung dịch tẩy.
- ✓ Trong khi tẩy nên kết hợp gia nhiệt cho bể tẩy đạt 40°C÷50°C. Nếu dùng nồi hơi thì nên tận dụng nước ngưng cho việc tẩy.
- ✓ Nước sau khi rửa nên tuần hoàn và tái sử dụng, tránh lãng phí.

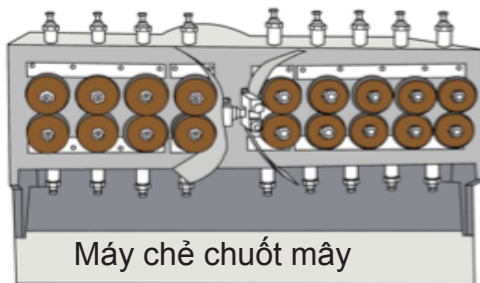
Đè bằng các khối nặng

Sau khi phơi khô mây được đem đi chẻ để sử dụng. Dùng máy chẻ để tạo kích thước đồng đều chất lượng cao.

Lưu ý:

- Không chẻ mây khi chưa luộc do mây cứng gây hỏng dao
- Thường xuyên kiểm tra, bảo dưỡng máy chẻ
- Chú ý an toàn lao động trong quá trình vận hành

Trong quá trình đan sản phẩm phải chú ý tới tư thế ngồi tránh ảnh hưởng đến sức khỏe.

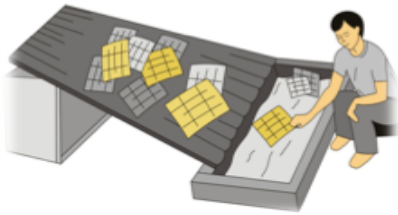
Nên tận dụng phế phẩm để đan, chế tạo ra các sản phẩm khác có ích như chổi, lồng chim,...

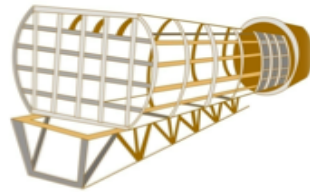
Đan sản phẩm

Hoàn thiện sản phẩm

Nhúng keo có máng thu hồi tái sử dụng

Các bon hoá bằng lò.

Quét sơn tay hoặc phun sơn có hệ thống hút
hơi dung môi

Why we are here.

To stop the degradation of the planet's natural environment and
to build a future in which humans live in harmony with nature.

www.panda.org/rattan